

○ سیاست ها و خط مشی های اعتباری

سیاست های اعتباری سالیانه توسط کارگروه تدوین سیاست های اعتباری تهیه و از طریق مدیریت امور اعتبارات به واحدها ابلاغ می گردد. این سیاست ها ضمن تأکید بر لزوم اعطای تسهیلات/تعهدات به مشتریان مطابق ضوابط و مقررات اعمال شده از سوی بانک مرکزی ج.ا.ایران، به منظور کاهش ریسک های مترتب، نرخ های سود، انواع عقود، بخش های اقتصادی، حدود اختیارات، وثائق قابل قبول، نوع و مدت بازپرداخت تسهیلات و تعهدات بانکی، سیاست های وصول مطالبات و سیاست های نظارتی و به طور کلی مدیریت پرتفوی اعتباری و تحلیل کیفیت دارایی ها را مشخص می کند. به هر ترتیب ظرفیت اعتباری مشتری با بهره گیری از گزارش های اطلاعاتی و کارشناسی تهیه شده، تعیین می شود.

○ واحدهای اجرایی مدیریت ریسک اعتباری

علاوه بر ارکان اعتباری (شامل هیات مدیره، هیات عامل، مرکز، مناطق، ادارات امور شعبه ها و شعبه)، می توان از واحدهای اجرایی مختلفی شامل امور اعتبارات و امور بانکداری شرکتی نام برد.

○ حدود اختیارات سطوح مختلف سازمانی برای تصویب تسهیلات و تعهدات

حدود اختیارات کارگروه های اعتباری با توجه به نوع تسهیلات، ریسک های اعتباری مرتبط با متقاضی، ریسک کل پرتفوی و انواع وثایق توسط اداره خط مشی ها و سیاست های اعتباری تعیین و در دسترس کارگروه های اعتباری قرار می گیرد. پس از تشکیل و تکمیل پرونده مشتریان از هر حیث توسط شعبه ها، با رعایت ضوابط، مقررات و دستورالعمل های بانک، بر اساس جدول حدود اختیارات، مراتب را در رکن اعتباری مربوطه مطرح و در این رابطه تصمیم گیری می گردد.

○ میزان پذیرش ریسک اعتباری

سیاست های اعتباری بانک پاسارگاد بر اساس دستورالعمل اعطای تسهیلات و صدور ضمانت نامه، حدود اختیارات، دستورالعمل نحوه محاسبه و پرداخت حق ارزیابی اموال غیرمنقول و ماشین آلات و سایر هزینه های تسهیلاتی، اخذ اطلاعات اعتباری و وصول مطالبات سالانه به کلیه ارکان اعتباری و شعبه های بانک ابلاغ می گردد. میزان پذیرش ریسک اعتباری در بیانیه اشتباهی ریسک در قالب سنجه های مرتبط با این نوع ریسک تبیین شده است.

○ میزان و وضعیت تمرکز تسهیلات و تعهدات به تفکیک گروه های مختلف مشتریان، بخش های اقتصادی،

مناطق جغرافیایی و نظایر آن

● به تفکیک نوع مشتری

1397/12/29			1398/12/29			
خالص	ذخیره مطالبات مشکوک الوصول	مبلغ ناخالص	مبلغ ناخالص	مبلغ ناخالص	مبلغ ناخالص	
21,929,973	(1,662,775)	23,592,748	15,445,131	(8,819,312)	24,264,443	مشتریان حقیقی
764,548,041	(61,104,253)	825,652,294	1,006,840,913	(64,580,813)	1,071,421,726	مشتریان حقوقی
5,452,222	(83,028)	5,535,250	7,383,436	(119,697)	7,503,133	سرمایه انسانی بانک
791,930,236	(62,850,056)	854,780,292	1,029,669,480	(73,519,822)	1,103,189,302	جمع

● به تفکیک بخش اقتصادی (۱۵۲)

تعهدات بابت ضمانت ها		سرمایه گذاری ها		تسهیلات اعطایی		یادداشت
و اعتبار اسنادی						
۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۳۹۸/۱۲/۲۹	۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۳۹۸/۱۲/۲۹	۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۳۹۸/۱۲/۲۹	مبلغ دفتری
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میزان تسهیلات/تعهدات بر اساس بخش های اقتصادی:
۵۰۰,۵۴,۰۵۵	۶۰,۳۸۳,۷۸۶	۴,۵۴۹,۴۴۳	۴,۳۳۷,۴۰۲	۳۳۴,۷۸۶,۳۶۶	۵۲۳,۷۵۸,۳۸۸	۵۹-۳- ۸-۱-۱ صنعت
.	.	۸,۱۲۷	.	۴۹,۱۸۹,۴۳۳	۲۹,۱۸۷,۸۱۴	مسکن و ساختمان
۳۵,۷۰۷,۳۵۱	۷۸,۲۳۳,۷۶۷	.	۵,۱۲۲,۹۷۶	۲۲۹,۸۹۲,۵۵۸	۱۳۱,۰۱۳,۹۸۴	بازرگانی
۹۲,۶۶۲,۱۰۴	۱۶۱,۳۵۹,۶۳۱	۱۰,۷۳۷,۹۹۴	۱۵,۳۴۰,۳۵۴	۱۵۸,۸۹۵,۸۷۸	۳۱۶,۳۲۲,۶۰۲	خدمات
۱۵,۷۰۱,۷۹۱	۴,۶۴۰,۸۶۸	.	.	۷۸۲,۲۰۹	۷۰۲,۹۶۳	کشاورزی
.	.	.	.	۴۷۵,۷۶۵	۴۳۱,۶۳۳	صادرات
۲۴,۸۰۵,۷۷۲	۲۶,۷۹۷,۳۵۴	.	.	۸۰,۷۵۸,۰۸۳	۱۰۱,۸۷۱,۹۱۷	سایر
۲۱۸,۹۳۱,۰۷۳	۳۳۱,۳۱۵,۴۰۶	۱۵,۲۹۵,۵۶۴	۲۴,۸۰۰,۷۳۲	۸۵۴,۷۸۰,۲۹۲	۱,۱۰۳,۱۸۹,۳۰۱	جمع
۲۱۸,۹۳۱,۰۷۳	۳۳۱,۳۱۵,۴۰۶	۱۵,۲۹۵,۵۶۴	۲۴,۸۰۰,۷۳۲	۸۵۴,۷۸۰,۲۹۲	۱,۱۰۳,۱۸۹,۳۰۱	میزان تسهیلات/تعهدات بر اساس داخل و خارج از کشور:
.	.	.	.	.	.	داخل کشور
.	.	.	.	.	.	خارج کشور
۲۱۸,۹۳۱,۰۷۳	۳۳۱,۳۱۵,۴۰۶	۱۵,۲۹۵,۵۶۴	۲۴,۸۰۰,۷۳۲	۸۵۴,۷۸۰,۲۹۲	۱,۱۰۳,۱۸۹,۳۰۱	جمع

* لازم به توضیح اینکه تسهیلات تماماً در داخل کشور اعطاء شده است.

۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۳۹۸/۱۲/۲۹	شرح
میلیون ریال	میلیون ریال	
		تسهیلات
۱۰۶,۵۸۵,۰۰۶	۱۶۶,۷۴۷,۵۰۴	خودرو و قطعات
۹۴,۴۳۳,۳۷۱	۱۴۷,۷۲۱,۱۶۷	صنایع معدنی و فلزی
۱۵,۲۰۲,۰۴۴	۲۳,۷۸۲,۹۲۲	صنایع پتروشیمی، شیمیایی و فرآورده های نفتی
۲۱,۲۸۲,۸۶۲	۲۳,۲۹۶,۰۹۲	غذایی و دارویی
۳۸,۶۴۶,۵۴۱	۷۶,۱۰۵,۳۵۱	انرژی
۱۸,۲۴۲,۴۵۳	۲۸,۵۳۹,۵۰۷	پیمانکاری
۶,۰۰۰,۸۱۸	۹,۵۱۳,۱۷۰	مخابرات، رایانه و صنایع وابسته
۱۶,۷۲۳,۳۴۸	۲۶,۱۶۱,۳۱۳	واسطه گری مالی
۷۶۰,۱۰۰,۲۲	۱۱,۸۹۱,۴۶۱	سایر
۳۴۴,۷۸۶,۳۶۵	۵۲۳,۷۵۸,۳۸۷	جمع تسهیلات
		سرمایه گذاری ها
۴,۹۹۶	-	خودرو و قطعات
۱۷۰,۰۰۰,۳۱	۹,۵۱۵	صنایع معدنی و فلزی
۴۸,۳۵۶	-	صنایع پتروشیمی، شیمیایی و فرآورده های نفتی
-	-	غذایی و دارویی
۴,۱۹۸,۷۱۷	۴,۳۰۰,۵۴۴	انرژی
-	-	پیمانکاری
-	-	مخابرات، رایانه و صنایع وابسته
-	-	واسطه گری مالی
۱۲۷,۳۴۳	۱۲۷,۳۴۳	سایر
۴,۵۴۹,۴۴۳	۴,۳۳۷,۴۰۲	جمع سرمایه گذاری ها
		تعهدات
۱۰,۰۰۰,۸۱۱	۱۲,۰۷۶,۷۵۷	خودرو و قطعات
۲,۷۱۱,۹۲۲	۳,۲۷۱,۵۸۵	صنایع معدنی و فلزی
۱۸,۳۱۰,۷۸۲	۲۲,۰۰۰,۸۹۶-۵	صنایع پتروشیمی، شیمیایی و فرآورده های نفتی
۳,۰۰۰,۳۳۳	۳,۶۳۳,۰۰۰	غذایی و دارویی
۴,۰۰۰,۴۳۴	۴,۸۳۰,۰۰۰	انرژی
۷,۵۰۰,۸۱۰-۹	۹,۰۰۰,۵۷۵-۶۸	پیمانکاری
۱,۰۰۰,۰۰۰-۸۱	۱,۳۰۰,۷۶۷-۶	مخابرات، رایانه و صنایع وابسته
۲,۰۰۰,۰۰۰-۱۶۲	۲,۴۱۵,۳۵۱	واسطه گری مالی
۱,۵۰۰,۰۰۰-۱۶۲۱	۱,۸۱۱,۵۱۳	سایر
۵۰,۰۰۰,۵۴۰-۵۵	۶۰,۳۸۳,۷۸۵	جمع تعهدات
۳۸۹,۳۸۹,۸۶۳	۵۸۸,۴۷۹,۵۷۴	جمع

○ فرآیند اعتبارسنجی مشتریان

با مراجعه مشتری به شعبه و ارائه درخواست دریافت تسهیلات، از وی مدارک اولیه شامل مدارک احراز هویت و مجوزات کسب و کار و اطلاعات و مدارک مالی و ... اخذ می گردد. سپس شعبه پس از بررسی مدارک و انجام استعلام های لازم متناسب با حدود اختیارات درخواست ایشان را به همراه مدارک جهت اخذ گزارش اطلاعاتی به امور اعتبارات ارسال می دارد. اداره مرتبط با مراجعه حضوری به محل فعالیت مشتری اقدام به تهیه گزارش اطلاعاتی و اعتبارسنجی نموده و نتیجه آن را به شعبه ارسال می نماید. براساس حدود اختیارات شعبه/رکن اعتباری با توجه به مدارک و مستندات و نتیجه گزارش اطلاعاتی و اعتبارسنجی در دسترس اقدام به سنجش اعتبار مشتری می نماید. مدارک موردنیاز در مورد تقاضای تسهیلات نیز شامل درخواست کتبی مشتری، برگ درخواست عقد مربوطه، یک نسخه فرم تکمیل شده گزارش اعتبارسنجی (حسب مورد گزارش

اطلاعاتی/کارشناسی) دارای اعتبار زمانی، یک نسخه پرسشنامه تکمیل شده، مدارک هویتی و شناسایی (شناسنامه، کارت ملی)، اساسنامه، شرکت نامه، روزنامه رسمی با آخرین تغییرات، تصویر پروانه یا مجوز کار، رتبه بندی شرکت های ساختمانی و مقاطعه کاری، کارت بازرگانی و برای شرکت های تولیدی پروانه بهره برداری، صورت های مالی دو سال آخر حسابرسی شده و اظهارنامه مالیاتی ارائه شده به وزارت امور اقتصادی و دارایی، آخرین تراز آزمایشی ممهور به مهر و امضاء شرکت، استعلام اخذ شده از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سامانه ذینفع واحد و ... است.

نحوه ارسال پیشنهاد به ارکان اعتباری بالاتر به شرح زیر است:

- کلیه پرونده های اعتباری حوزه بانکداری خرد در صورتیکه خارج از حدود اختیارات تفویضی باشد، باید جهت بررسی به ارکان اعتباری بالاتر در حوزه بانکداری خرد ارسال گردد.
- کلیه پرونده های اعتباری حوزه بانکداری کلان می بایست به صورت مستقیم از شعبه ها به مدیریت امور بانکداری شرکتی ارسال گردد.

هر یک از ارکان اعتباری پس از تحلیل و بررسی درخواست های مشتریان، نسبت به تصمیم گیری اقدام خواهد نمود. در نهایت مصوبه مربوطه برای اجرا به شعبه های ذیربط ابلاغ خواهد شد.

○ روش سنجش ریسک اعتباری

علاوه بر کفایت ذخیره گیری، حصول اطمینان از رعایت حدود نظارتی مقرر بانک مرکزی برخی شاخص های مورد ارزیابی به شرح ذیل می باشند:

- نسبت مطالبات غیر جاری به خالص تسهیلات اعطایی سهم هر طبقه از مطالبات غیرجاری (به تفکیک سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول) به کل تسهیلات
- نسبت ذخیره مطالبات مشکوک الوصول (مجموع و به تفکیک) به مطالبات غیرجاری
- نسبت ذخیره مطالبات مشکوک الوصول به کل تسهیلات
- میزان مطالبات غیر جاری
- دارایی های موزون به ریسک اعتباری
- متوسط رتبه پرتفوی اعتباری بانک
- میزان وصول مطالبات غیر جاری

○ روش های کاهش ریسک اعتباری

از جمله موارد بررسی شده در حوزه ریسک اعتباری می توان به آزمون بحران اشاره نمود که هر شش ماه یکبار انجام می گیرد. همچنین علاوه بر کفایت ذخیره گیری و حصول اطمینان از رعایت حدود نظارتی مقرر بانک مرکزی، برخی شاخص ها مثل سهم هر یک از مطالبات غیر جاری به کل تسهیلات و ... به صورت مستمر پایش می شوند. بانک پاسارگاد با استفاده از روش های ذیل سعی در کاهش ریسک اعتباری دارد:

- بهره گیری از سامانه اعتبارسنجی داخلی بانک

- بهره گیری از روش های ظرفیت سنجی متقاضیان
  - محدود کردن اختیار ارکان اعتباری با تعیین جدول حدود اختیارات
  - استفاده از سامانه استعلام بانک مرکزی
  - پذیرفتن وثایق با نقد شوندگی بالا
  - ارزیابی وثائق توسط کارشناسان رسمی دادگستری
  - ایجاد انگیزه برای همکاران جهت وصول مطالبات
  - ارائه ملاحظات پیشگیرانه در همایش های سراسری سه ماهه شعبه ها و صدور بخشنامه ها و دستورالعمل ها
- از طریق مدیریت های بازرسی و حسابرسی داخلی و اعتبارات جهت رعایت بهداشت اعتباری
- میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری
- میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری دارای های بانک مبلغ ۸۸,۹۴۷,۹۵۴ میلیون ریال می باشد.

۱۳۹۷/۱۲/۲۹	۱۳۹۸/۱۲/۲۹	یادداشت
میلیون ریال	میلیون ریال	
۷۶۱,۳۰۸,۲۳۱	۸۵۹,۶۳۹,۹۶۵	۵۹-۷-۲
۸٪	۸٪	جمع دارایی های موزون به ریسک اعتباری
۶۰,۹۰۴,۶۵۸	۶۸,۷۷۱,۱۹۷	ضریب (درصد)
		سرمایه مورد نیاز برای پوشش ریسک اعتباری

- معیار دریافت وثائق برای ارقام در معرض ریسک اعتباری
- عوامل موثر در تعیین وثیقه عبارتند از: شخصیت مشتری، کسب و کار مشتری و شرایط اقتصادی انواع وثائق مورد قبول بانک شامل سپرده های سرمایه گذاری، اوراق مشارکت/ گواهی سپرده، وثیقه ملکی، سهام، سفته با ضامنین معتبر، سفته و چک ناشی از معاملات تجاری، ضمانتنامه های صادره توسط صندوق ضمانت صادرات ایران و صندوق ضمانت سرمایه گذاری صنایع کوچک، چک، اموال غیرمنقول در قبال خطراتی همچون آتش سوزی، انفجار، صاعقه، سیل، زلزله، طوفان، ضایعات باران و برف و سقوط هواپیما و بالگرد بیمه می شوند. همچنین با توجه به اهمیت ارزش وثایق به دلیل احتمال کاهش ارزش در طول زمان باید وثایق به طور ادواری مورد ارزیابی قرار می گیرند.

- سازو کارهای کنترل و پایش ریسک اعتباری
- ارائه گزارش های مستمر به هیات عامل و هیات مدیره بانک از طریق امور اعتبارات، اداره مدیریت ریسک و همچنین از طریق ساختارهایی همچون کارگروه عالی مدیریت ریسک، کمیسیون وصول مطالبات و ... صورت می پذیرد. نتیجه پایش ها و اقدامات لازم جهت کاهش ریسک در همایش های فصلی به همکاران صف و ستاد ارائه می گردد.

از جمله شاخص های پایش می توان به نسبت مطالبات غیرجاری، نسبت کفایت سرمایه و میزان ذخایر اختصاصی و عمومی (براساس دستورالعمل طبقه بندی دارایی ها) اشاره نمود. پودمان ریسک اعتباری سامانه راهکار جامع مدیریت ریسک (ERM¹) نیز در این راستا در حال طراحی و پیاده سازی می باشد و با تکمیل پرونده ها در

1 . Enterprise Risk Management

سامانه اعتبارسنجی طراحی شده در قالب نرم افزار ERM نیز ارزیابی دقیق تری از سبد اعتباری کل بانک در اختیار داشت.

از سوی دیگر فرایند ریسک اعتباری از طریق امور طرح و برنامه (سازمان و روش ها)، اداره حسابرسی داخلی و کارگروه عالی مدیریت ریسک و با استفاده از نتایج ارزیابی عملکرد شعبه ها، ارکان اعتباری و سیستم های مدیریت ریسک مورد ارزیابی و بازبینی قرار می گیرد. حدود اختیارات سالانه بازنگری می شوند.

○ نحوه مدیریت تسهیلات غیرجاری و میزان ذخایر مربوط به آنها

در بانک پاسارگاد جهت رعایت اصل بازدارندگی در زمینه تسهیلات غیرجاری در هنگام پرداخت تسهیلات در اخذ وثائق ارزنده و سهل البیع دقت کافی اعمال می گردد. همچنین سیاست های کاهش میزان مطالبات غیرجاری و نحوه برخورد با آنها از سوی مدیریت امور اعتبارات ابلاغ می شود. در صورت غیرجاری شدن تسهیلات، اقدامات لازم جهت وصول مطالبات ابتدا توسط شعبه، در مرحله بعد توسط اداره پیگیری و وصول مطالبات معوق و در نهایت توسط امور حقوقی صورت می پذیرد و از طریق راهکارهای قانونی نسبت به بازگشت مطالبات بانک اقدام می گردد.